

کم‌شماری جمعیت فعال برای رکوردزنی در نرخ بیکاری



حمید سلیمانی

دولت سیزدهم و رسانه‌های وابسته به این دولت، ایسن روزها خبر از رکوردزنی این دولت در زمینه کاهش نرخ بیکاری در ۱۴ سال اخیر داده‌اند و تبلیغات گسترده‌ای در این زمینه سامان داده‌اند.

یکی از شعارهای اصلی رئیس دولت سیزدهم در انتخابات سال گذشته، ایجاد یک میلیون شغل در سال بود. این ادعا البته با توجه به اینکه کرونا در سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰، ضربات سنگینی بر پیکره بازار اشتغال وارد کرده بود از طریق واکنش‌ناسیون عمومی و در مان این همه‌گیری چندان عجیب نبود اما با آغاز سیاست‌های دولت سیزدهم و رونمایی از افسرد و برنامه‌های این دولت، به موضوعی دور از ذهن بدل شد.

با این حال مرکز آمار ایران در هفتمین ماه امسال، خبر از کاهش نرخ بیکاری در کشور به ۸٫۹ درصد داد که همین موضوع با مانورهای تبلیغاتی دولت و رسانه‌های همسو و وابسته به آن همراه شد.

طبق نتایج طرح آمارگیری نیروی کار در تابستان ۱۴۰۱، نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیشتر معادل ۸٫۹ درصد جمعیت فعال (شاغل و بیکار)، بوده است که بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (تابستان ۱۴۰۰)، ۰٫۷ درصد کاهش یافته است. همچنین در تابستان ۱۴۰۱، به میزان ۴۱٫۰ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی در گروه شاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن است که این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (تابستان ۱۴۰۰) ۰٫۱ درصد کاهش یافته است.

نگاهی به آمار نرخ بیکاری از سال ۱۳۸۴ تاکنون نشان می‌دهد که ادعای دولت در این زمینه صحیح به نظر می‌رسد. در همین زمینه خبرگزاری ایرنا که خبرگزاری رسمی دولت نیز به شمار می‌رود، با نگاهی به نرخ بیکاری تابستان سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۱ این نتیجه را گرفته است که «نرخ ۸٫۹ درصدی بیکاری تابستان سال جاری، کمترین نرخ بیکاری ثبت شده برای تابستان هر سال از ۸۴ تاکنون است. واکنش‌ناسیون عمومی دولت سیزدهم، تسهیل در صدور مجوزها و کاهش ۵ واحد درصدی مالیات تولید تنها بخشی از اقداماتی است که دولت سیزدهم برای رونق کسب و کار و تولید در کشور اجرا کرده و نتیجه آن به مرور در حال خودنمایی است.»

با این حال این ادعاها ز دیدن تمامی واقعیت بی‌بهره هستند چرا که این رکوردزنی دولت، بیش از آنکه محصول سیاست‌های عالمانه و کارشناسی باشد، محصول کم شدن جمعیت فعال در کشور است. برای سنجش صحت این موضوع مقایسه بین نرخ بیکاری و جمعیت فعال تابستان سال ۱۴۰۱ با تابستان سال ۱۳۹۸ یعنی تنها چند ماه پیش از شروع همه‌گیری کرونا در دولت دوازدهم، می‌اندازیم.

در تابستان سال ۱۳۹۸ و با جمعیت ۶۱ میلیون و ۵۸۲ هزار نفری افراد بالای ۱۵ سال، جمعیت فعال ایران معادل ۲۷ میلیون و ۴۴۵ هزار نفر (۴۴٫۹ درصد) بود. در این برهه زمانی، ۲ میلیون و ۹۴ هزار نفر بیکار بودند که نرخ بیکاری در آن مقطع زمانی را برابر ۲۰٫۵ درصد نشان می‌داد. در تابستان سال ۱۴۰۴ و با جمعیت ۶۳ میلیون و ۷۰۲ هزار نفری افراد بالای ۱۵ سال، جمعیت فعال ایران معادل ۲۶ میلیون و ۱۱۲ هزار نفر (۴۱ درصد) بود. در این برهه زمانی، ۲ میلیون و ۳۳۳ هزار نفر بیکار بودند که نرخ بیکاری در تابستان سال جاری را برابر ۸٫۹ درصد نشان داد. حال اگر جمعیت فعال ایران در سه سال گذشته منتهی به تابستان امسال تا این حد کاهش پیدا نمی‌کرد و همان ۴۴٫۹ درصد بود، تعداد افراد شاغل و جویای کار به ۲۸ میلیون و ۶۰۳ هزار نفر می‌رسید که با توجه به اشتغال ۲۳ میلیون و ۷۷۹ هزار نفر در کشور، تعداد بیکاران را برابر با ۴ میلیون و ۸۲۴ هزار نفر می‌رساند که این عدد برابر نرخ بیکاری ۱۶٫۸۷ درصدی کشور است. به عبارت دیگر، اگر جمعیت فعال کشور معادل تابستان سه سال پیش بود، نرخ بیکاری امروز تقریباً دو برابر سال ۱۳۹۸ بود که نشان می‌دهد تنها اقدام دولت سیزدهم برای کاهش نرخ بیکاری، کم‌شماری جمعیت فعال کشور است.

نشست دبیران اجرایی خانه‌های کارگر سراسر کشور روز چهارشنبه (۲۰ مهرماه) به میزبانی خانه کارگر تشکیلات ساوه و زرنده بر گزار شد.

به گزارش «توسعه ایرانی»، علیرضا محبوب در این نشست به عوامل شکل‌گیری حوادث اخیر در کشور اشاره کرد و گفت: بستر اساسی مشکلات پیش آمده ناشی از موج نارضایتی است که عمدتاً از سیاست‌های نادرست حوزه اقتصادی از گذشته تاکنون سرچشمه می‌گیرد. وی با اشاره به وقوع جنگ واقعی اقتصادی علیه ملت ایران تصریح کرد: در یک وضعیت فوق‌العاده حساس قرار داریم. این مسأله پیش‌پاافتاده نیست چون همگان در یک کشتی نشسته‌ایم و اگر این کشتی سوراخ شود، همه غرق خواهیم شد. نوسانات ارزی در دو دولت اخیر در کشور و این ناپه‌سامانی‌های اقتصادی فضایی را برای میدان‌داری جریانات مختلف فراهم می‌کند.

محبوب با بیان اینکه تقاضای ارز باید در کشور محدود و توسط دولت اداره شود، افزود: علت نارضایتی مردم به مسائل معیشتی و اقتصادی برمی‌گردد. وی بازگشت به شرایط تثبیت در بازار ارز زمان بر خواهد بود. باید بازار ارز مدیریت و التهابات ارزی کنترل شود.

دبیر کل خانه کارگر در ادامه با اشاره به افزایش ۵۸ درصدی دستمزد برای حداقل‌بگیران و ۳۸ درصدی برای سایرین در سال جاری گفت: روش احتساب دستمزد ماه‌ها طول کشید تا به شورای عالی کار و سازمان تامین اجتماعی تفهیم و اجرایی شد گرچه برخی معوقات در پرداخت‌ها وجود دارد و امیدواریم مراجع ذیربط بدانند که نباید بدحسابی در پرداخت‌ها اتفاق بیفتد.

وی افزود: درباره ۲۵ درصد باقیمانده در حوزه همسازی حقوق نیز امیدواریم حسب وعده‌های داده‌شده با عبور از بحران مالی، این هم‌باز عملیاتی شود و به‌تأخیر نیفتد. یقیناً جامعه‌بازنشستگی که ضعیف‌ترین دریافت‌کنندگان حقوق هستند باید از مزیت اجرای طرح همسان‌سازی حقوق بهره‌مند شوند.

محبوب با اشاره به تحرکاتی که مجلس و دولت در خصوص قراردادهای موقت کارگری انجام داده‌اند، گفت: جلسات مستمری نیز در گذشته و در حال حاضر توسط خانه کارگر برگزار شده و امیدواریم در اجرایی شدن مصوبات تعللی ایجاد نشود.

مطالبات صنفی کارگران، رنگ و بوی سیاسی نخواهد گرفت
در ادامه این نشست، معاون دبیر کل خانه کارگر با اشاره به اینکه بیان مطالبات



محبوب: علت نارضایتی مردم به مسائل معیشتی و اقتصادی برمی‌گردد و بازگشت به شرایط تثبیت در بازار ارز زمان بر خواهد بود. باید بازار ارز مدیریت و التهابات ارزی کنترل شود

تحلیل اعضای ارشد خانه کارگر از ناآرامی‌های روزهای گذشته کشور

نوسانات نرخ ارز، فضا را برای نابسامانی‌ها فراهم کرده است



می‌دهد. داوود میرزایی افزود: افزون بر ۱۴ هزار خانوار کارگری تحت پوشش خدمات صنفی و آموزشی خانه کارگر تشکیلات ساوه و زرنده هستند. وی افزود: ۶۹ هزار و ۴۰۰ بیمه‌شده اصلی و ۱۹ هزار و ۵۰۰ بازنشسته در ساوه تخت پوشش خدمات بیمه تامین اجتماعی هستند و ضریب پوشش بیمه‌ای شهرستان ۷۴۵ درصد است.

وی درباره برگزاری نشست دبیران اجرایی خانه‌های کارگر سراسر کشور نیز گفت: برگزاری نشست سالانه دبیران اجرایی خانه‌های کارگر سراسر کشور به دلیل شرایط کرونایی متوقف شده بود که اولین جلسه پس از شرایط کرونایی در ساوه تشکیل شد.

میرزایی با اشاره به اینکه ساوه قطب صنعت و جامعه کارگری کشور است، افزود: با توجه به التهاباتی که در کشور به وجود آمده است این نشست با هدف روشن‌نگری جامعه کارگری به منظور مقابله با فتنه‌های دشمنان تشکیل شد تا آرامش در فضای کار و تولید حاکم شود و اجازه ندهیم که مشکلات از کف خیابان به واحدهای صنعتی و تولیدی کشیده شود و کارگران به ابزاری برای معاندین انقلاب تبدیل شوند.

وی پیگیری مطالبات جامعه کارگری و بازنشستگی را از دیگر اهداف برگزاری این نشست دانست و افزود: مهمترین مطالبات جامعه کارگری امنیت شغلی و برچیدن قراردادهای موقت است. امضا کردن افزون بر ۲۵ قرارداد موقت برای یک کارگر بازنشسته زینبده نیست و کارگری که امنیت شغلی و آرامش نداشته باشد قطعاً بهره‌وری بالایی نخواهد داشت.

دبیر اجرایی خانه کارگر ساوه با اشاره به اینکه تعیین تکلیف وضعیت قراردادهای به نفع کارگر و کارفرما خواهد بود، افزود: متناسفانه قراردادهای موقت موجب شده که کارگران امیدی به آینده کاری خود نداشته باشند و چون امنیت شغلی ندارند شاهد بالارفتن سن ادواج در بین جامعه کارگری و تک‌فرزند و بسیاری از مشکلات دیگر هستیم.

سهام سازمان در سال ۱۴۰۲ معادل ۱۶۳ میلیارد تومان است و اگر این سهم در ردیف بودجه جاری کشور دیده شود سازمان تامین اجتماعی دچار کمبود منابع مالی و بحران خواهد شد و می‌تواند متناسب‌سازی حقوق را اعمال و اجرایی کند.

در بخش دیگری از این نشست، دبیر اجرایی خانه کارگر تشکیلات ساوه و زرنده نیز گفت: خانه کارگر ساوه در راستای عمل به وظایف ذاتی خود خدمات متنوعی را به جامعه هدف ارائه



صادقی: دولت در پرداخت مطالبات تامین اجتماعی جدی باشد و کار را شوی نگیرد چرا که تعلل در چنین موضوعی منجر به وقوع بحران‌های اجتماعی خواهد شد

وی با بیان اینکه تشکیلات خانه کارگر پروا و صدای جامعه کارگری است، گفت: جامعه کارگری ۴۳ سال است که همواره وفادار به نظام اسلامی بوده و در تمامی صحنه‌ها حضور معناداری از وفاداری خود به نمایش گذاشته است و با رصد هوشیارانه تحولات کشور، ضمن پیگیری مطالبات صنفی هیچگاه در زمین دشمن بازی نخواهند کرد.

صادقی در ادامه، تعیین تکلیف ۲۵ درصد معوقه سال ۱۴۰۰ جامعه بازنشستگی، پرداخت کامل معوقات تا پایان سال، افزایش تعهدات بیمه مکمل را از جمله مطالبات بازنشستگان دانست و افزود: بیمه تکمیلی فعلی مورد رضایت کارگران و بازنشستگان نیست و دو جانبه به کارگر ضربه می‌زند در حالی که باید جهت حفظ منافع بهره‌بردار تدوین و تنظیم شود.

وی همچنین با اشاره به اینکه بانک رفاه متعلق به کارگران است و سهام آن در بورس نیز باید به جامعه کارگری تعلق گیرد، افزود: دولت را باید مجاب کرد که سهم سالانه سازمان تامین اجتماعی را در ردیف بودجه پرداخت کند. براساس ارزیابی‌های به عمل آمده

معاون دبیر کل خانه کارگر خواستار عمل به تعهدات دولت در خصوص مطالبات جمعیت ۳۳ میلیون نفری خانواده بازنشستگان شد و افزود: دولت در پرداخت مطالبات تامین اجتماعی جدی باشد و شوخی نکند چرا که تعلل در چنین موضوعی منجر به وقوع بحران‌های اجتماعی خواهد شد.

حقوق مزدبگیران کفاف پرداخت وام‌های سنگین را نمی‌دهد

مطرح می‌شود که این امر نوعی درمان موقت است و کار اساسی ساخت و تولید خانه‌های حمایتی و عرضه آنها با شرایط و تسهیلات ارزان قیمت به جامعه هدف است.

وی عنوان کرد: حقوق کارگران و بازنشستگان کفاف پرداخت وام‌های سنگین مسکن را نمی‌دهد و خود آنها نیز به تنهایی امکان ساخت واحدهای مسکونی را ندارند. تنها راه آن ورود تعاونی‌های مسکن است که زمین رایگان خود را مطابق با قانون جهش تولید مسکن به صورت رایگان از دولت دریافت

رشد سرسام‌آور قیمت خانه در کشور طی سال‌های اخیر موجب شده خرید خانه به ویژه برای اقشار کم‌درآمد به‌ویژه تبدیل شود. گزارش بانک مرکزی از میانگین قیمت مسکن در پایتخت که تأثیر غیرمستقیم بر شهرهای دیگر و در نهایت سایر استان‌ها دارد، نشان‌دهنده شد قیمت در ۵ ماهه ابتدایی سال بوده است. این نماینده مجلس افزود: در برخی از موارد برای بهبود وضعیت اجاره‌بها و تسهیل تامین خانه برای اقشار کم‌درآمد بحث اجاره‌داری حرفه‌ای با ساخت خانه‌ها با هدف اجاره‌داری

سرخنگوی کمیسیون عمران مجلس با بیان اینکه حقوق کارگران و بازنشستگان کفاف پرداخت وام‌های سنگین مسکن را نمی‌دهد، گفت: پرداخت اجاره‌های سنگین و افزایش اجاره‌بها، مستأجران به ویژه اقشار کم‌درآمد را با مشکلات زیادی مواجه کرده و آنها را در تنگنا قرار می‌دهد و پرداخت وام ودیعه مسکن آن هم با نرخ سود ۱۸ درصد گره‌ز مشکلات مردم باز نمی‌کند.

عبدالجلیل ایری در گفت‌وگو با خبرگزاری خانه ملت گفت:

یک فعال حوزه کار:

قرارداد کار ۹۵ درصد کارگران، موقت است

یک فعال حوزه کار تعیین تکلیف مصوبه حق مسکن کارگران و عملیاتی کردن ۲۵ درصد مانده متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان تامین اجتماعی را از مهمترین مطالبات جامعه کارگری و بازنشستگان در حال حاضر عنوان کرد و پیگیری و به نتیجه رساندن آنها را از سرپرست وزارت کار خواستار شد.

خبر

دبیر پیشین کانون عالی انجمن‌های صنفی:

دولت برای بازگرداندن امنیت شغلی به کارگران تلاش کند

زمان به بعد به کارفرمایان مجوز داده شد تا در کارهای با ماهیت مستمر به جای قرارداد دائم، قرارداد موقت بسته شود در حالی که این مسأله امنیت شغلی جامعه کارگری را تحت تأثیر قرار داد و موجب سوءاستفاده و تضییع حقوق کارگران شد.

وی ادامه داد: امسال در هفته کارگر نمایندگان تشکلهای کارگری اولین دغدغه کارگران را امنیت شغلی عنوان کردند و ابطال دادنامه ۱۷۹ را خواستار شدند. این موضوع سال‌هاست که از سوی گروه‌های کارگری دنبال می‌شود و اولین بار نیست

که در کمیسیون اجتماعی مجلس به جریان افتاده بلکه در مجالس گذشته هم به عنوان خواسته مهم جامعه کارگری دنبال شده است.

این کارشناس حوزه کار خاطر نشان کرد: جمعی از تشکلهای و گروه‌های کارگری از کمیسیون اجتماعی خواسته‌اند که این موضوع را پیگیری کنند. البته در زمان وزارت شریعت‌مداری این مسأله کلید خورد و وی در نامه‌ای به دیوان عدالت‌داری با اشاره به انعقاد گسترده قراردادهای موقت و سوءاستفاده از حقوق کارگران



کرده و باقیمت مناسب و حمایت مجموعه دولت در حوزه تامین مصالح ساختمانی، برای این قشر بسازند. سرخنگوی کمیسیون عمران مجلس در پایان گفت: مسکن قشر کارگر و بازنشسته باید به صورت ویژه مورد توجه ارکان دولت قرار بگیرد.

کارگران را موقتی عنوان کرد و گفت: تبصره یک ماده ۷ قانون کار سال ۱۳۹۸ با تعیین سقف چهار سال تأیید شد و به تصویب هیات وزیران رسید. در خصوص اصلاح تبصره دوم ماده ۷ قانون کار هم دادنامه ۱۷۹ نیازمند اصلاح و ابطال است و وزارت کار باید آیین‌نامه آن را تدوین کند و لایحه‌اش را به مجلس بدهد تا از این طریق پیگیری شود.

بیات ابرار امیدواری کرد: با همکاری و مساعدت نمایندگان مجلس، نگرانی و دغدغه امنیت شغلی کارگران پس از سه دهه حل و فصل شود.



درخواست کرد که در خصوص ابطال دادنامه اقداماتی صورت گیرد و مورد تجدیدنظر واقع شود لذا معتقدم طرح این موضوع در کمیسیون اجتماعی مجلس می‌تواند یک راهکار مطلوب و کم‌هزینه برای پیگیری این مطالبه بر حق کارگران باشد.